

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 169/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Buhlom, Výstavby 2, Košice, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 52/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 52/2004.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 10. februára 2004 podal okresnému súdu návrh, ktorým sa proti bývalej manželke [REDACTED] (ďalej len „odporkyňa“) domáhal vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželstva. Predmetné konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené, a to napriek tomu, že okresný súd v merite veci niekoľkokrát rozhodol. Prvý rozsudok okresného súdu č. k. 15 C 52/2004-288 z 28. apríla 2008 po podaní odvolania odporkyňou Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 4 Co 253/2008 z 11. júna 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Druhý rozsudok okresného súdu č. k. 15 C 52/2004-490 zo 14. júna 2011 po podaní odvolaní sťažovateľom aj odporkyňou krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 310/2011 zo 16. mája 2013 opäť zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vykonaní pojednávaní 21. novembra 2013, 10. decembra 2013 a 21. januára 2014 okresný súd vo veci samej rozhodol v poradí tretím rozsudkom č. k. 15 C 52/2004-765 z 25. februára 2014, proti ktorému sa odporkyňa 13. marca 2014 znovu odvolala.

Podľa názoru sťažovateľa „konanie vedené pod sp. zn. 15 C 52/2004 na Okresnom súde Košice I prebieha neprimerane dlho, t. j. viac ako 11 rokov, a to hlavne v dôsledku neefektívnej práce a nečinnosti súdu“, čím dochádza k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušovaniu jeho práv zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 52/2004 bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov a zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,38 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 52/2004.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu... K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie týchto práv označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. To znamená, že ústavný súd pri skúmaní porušenia označených práv zohľadňuje aj to, či u sťažovateľa objektívne ide o odstránenie stavu právnej neistoty v jeho veci, pretože len v takom prípade možno uvažovať o ich porušení (IV. ÚS 226/04, IV. ÚS 202/2010). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02, IV. ÚS 103/07).

V nadväznosti na uvedený právny názor ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv

sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Navyše, zjavne neopodstatnená je podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu aj sťažnosť, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ako vyplýva z I. časti odôvodnenia tohto uznesenia, okresný súd vo veci samej rozhodol rozsudkom č. k. 15 C 52/2004-765 z 25. februára 2014, proti ktorému podala odporkyňa 13. marca 2014 odvolanie. Ústavný súd zistil, že vec sa od 10. apríla 2014 nachádza na krajskom súde, kde je vedená pod sp. zn. 4 Co 106/2014, pričom odvolací súd o podanom opravnom prostriedku dosiaľ nerozhodol.

Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (II. ÚS 659/2014) vyplýva, že citovaná judikatúra je právnomu zástupcovi sťažovateľa známa, avšak napriek tomu v mene svojho klienta – sťažovateľa podal ústavnému súdu sťažnosť v čase, keď okresný súd nebol oprávnený vo veci konať, nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené práva sťažovateľa, pretože meritórnym rozhodnutím o predloženom návrhu, dorúčením tohto rozhodnutia účastníkom konania, ako aj vykonaním procesných úkonov súvisiacich s podaným opravným prostriedkom vykonal všetky zákonom predpokladané úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov bolo treba danú vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako takú, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a preto predloženú sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že keďže už na základe sťažnosti odporkyne podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (doručenej mu 12. februára 2014) nálezom č. k. IV. ÚS 210/2014-31 z 19. júna 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. júla 2014, prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 52/2004 konal bez zbytočných prieťahov, toto uznesenie nebráni sťažovateľovi, aby v prípade zrušenia rozsudku okresného súdu odvolacím súdom opätovne podal sťažnosť ústavnému súdu, pri prerokovaní ktorej zhodnotí ďalší priebeh sťažovateľom napadnutého konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2015